

TARIMSAL AMAÇLI ÖRGÜTLERİN DERECELENDİRİLMESİNE İLİŞKİN UYGULAMA REHBERİ (2024 DÖNEMİ)

Bu uygulama rehberi, Tarımsal Amaçlı Örgütlerin Derecelendirilmesine İlişkin Yönetmelik gereğince uygulamanın yapılacağı 81 ilde, birinci ikinci ve üçüncü derece olarak nitelendirilecek tarımsal amaçlı örgütlerin başvuru ve derecelendirilme sürecinde uyulması gereken usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Bu rehber, tarımsal amaçlı örgütlerden Birinci Derece Tarımsal Örgüt Belgesi almaya hak kazananların Bakanlığın bu örgütlere ve/veya bu örgütlerin üye/ortaklarına sağlayacağı destek, hibe, ödül, teşvik veya avantajları ile Bakanlık uygulamalarından öncelikli ve ayrıcalıklı olarak yararlandırılmasına ilişkin belgelendirme sürecini kapsamaktadır.

Bakanlık Uygulama Rehberinde değişiklik yapma hakkını saklı tutar.

İçindekiler

BİRİNCİ BÖLÜM.....	4
BAŞVURU VE KRİTERLER.....	4
1.1 Başvuru şartları	4
1.2 Başvuru süreci	4
1.3 Kriterler.....	4
1.4 Başvuru Sırasında Gereken Belgeler.....	5
İKİNCİ BÖLÜM.....	6
ÖRGÜT TÜRLERİNE GÖRE BAŞVURU ESASLARI	6
2.1 1163 SAYILI KOOPERATİFLER KANUNUNA TABİ KOOPERATİFLER.....	6
2.2 5200 SAYILI TARIMSAL ÜRETİCİ BİRLİKLERİ KANUNUNA TABİ ÜRETİCİ BİRLİKLERİ	14
2.3 5996 SAYILI VETERİNER HİZMETLERİ, BİTKİ SAĞLIĞI, GIDA VE YEM KANUNU'NUN 10/A MADDESİ KAPSAMINDA KURULAN ISLAH AMAÇLI HAYVAN YETİŞTİRİCİ BİRLİKLERİ	21
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	28
DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME	28
3.1 Başvuruların Alınması	28
3.2 Başvuruların İncelenmesi ve Değerlendirilmesi.....	28
3.3 İtiraz.....	29
3.4 Belgelendirme	29
3.5 Belgenin İptali	29
3.6 Belgenin Sağlayacağı Faydalar	29
3.7 İletişim Bilgileri.....	30
3.8 Derecelendirme Sistemi Takvimi.....	30

GİRİŞ

Tarımsal Amaçlı Örgütlerin Derecelendirilmesi sisteminde hedef kitle; Bakanlık bünyesindeki tarımsal amaçlı örgütlerden, 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu kapsamında kurulan tarımsal amaçlı kooperatifler, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kapsamında kurulan ıslah amaçlı hayvan yetiştirici birlikleri ve 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu kapsamında kurulan tarımsal üretici birlikleridir.

Tarımsal amaçlı kooperatifler; Tarım ve Orman Bakanlığı görev alanında kurulu bulunan tüzel kişiliği haiz olmak üzere ortaklarının belirli ekonomik menfaatlerini ve özellikle meslek veya geçimlerine ait ihtiyaçlarını işgücü ve parasal katkılarıyla karşılıklı yardım, dayanışma ve kefalet suretiyle sağlayıp korumak amacıyla gerçek ve tüzel kişiler tarafından kurulan değişir ortaklı ve değişir sermayeli tarımsal kalkınma kooperatifleri, sulama kooperatifleri, su ürünleri kooperatifleri, pancar ekicileri kooperatiflerini,

Üretici Birlikleri; tarımsal üretimi talebe göre plânlamak, ürün kalitesini iyileştirmek, kendi mülkiyetine almamak kaydıyla pazara geçerli norm ve standartlara uygun ürün sevk etmek ve ürünlerin ulusal ve uluslararası ölçekte pazarlama gücünü artırmak amacıyla kurulan üretici örgütlerini,

Islah amaçlı hayvan yetiştirici birlikleri; hayvan gen kaynaklarının korunması, araştırılması, tespiti, ıslahı, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve pazarlanması amacıyla kurulan özel hukuk tüzel kişiliklerini,
ifade eder.

BİRİNCİ BÖLÜM

BAŞVURU VE KRİTERLER

1.1 Başvuru şartları

Başvuruda bulunmak isteyen tarımsal amaçlı örgütlerde aşağıdaki şartlar aranır:

- Bakanlık kayıtlarında veya KOOPBİS’de yer almak ve faaliyette bulunuyor olmak.
- Başvuru sırasında faaliyetlerini etkileyecek ölçüde icra, iflas ve/veya tasfiye, konkordato sürecinde olmamak, kayyım tarafından yönetilmemek.
- Son beş yıl içindeki genel kurul toplantılarını süresinde ve düzenli yapmış olmak.
- Fesih sürecinde olmamak.

Tarımsal amaçlı örgütlerin üst örgütleri derecelendirme sistemine başvuruda bulunamaz.

1.2 Başvuru süreci

Başvurular tarımsal amaçlı örgütün yönetim kurulu üyeleri veya yönetim kurulunun yetkilendirdiği temsilci tarafından 1/1/2024-31/5/2024 tarihleri arasında Bakanlığın internet sayfasında yer alan <https://todes.tarimorman.gov.tr> başvuru adresinden veya e-devlet kapısı üzerinden sisteme girilerek yapılır. Posta, elektronik posta veya fiziki ortamda yapılan başvurular kabul edilmez.

Başvuru, başvuru ekranında çıkacak başvuru formu doldurulmak suretiyle gerçekleştirilir. Başvuru formunda Yönetmeliğin 7 nci maddesinde belirtilen 24 kritere göre beyan edilen bilgilere ilişkin belgeler bu rehberin ikinci bölümünde yer alan örgüt türü baz alınarak açıklandığı şekliyle sisteme yüklenir.

Tüm kriterler ile ilgili olarak beyanlara ilişkin gerekli belgeler yüklendikten sonra başvuru ekranına çıkacak taahhütname onaylanarak başvuru işlemleri tamamlanır.

1.3 Kriterler

Derecelendirmeye yönelik kriterler tarımsal amaçlı örgütlerin;

- ❖ Kurumsal yapısı,
- ❖ Genel faaliyetleri,
- ❖ Mali durumu,
- ❖ Organlarının nitelikleri,
- ❖ Pazarlama gücü,
- ❖ Tanıtım faaliyetleri,
- ❖ Sosyal faaliyetleri

olmak üzere 7 konu başlığında Yönetmelik ile belirlenen aşağıdaki 24 kriterden oluşmaktadır.

1-	Son iki yılda ortak/üyelerine girdi temini yapması
2-	Son iki yılda sözleşmeli üretim yapması
3-	Ortak makine parkı hizmeti sunması
4-	Üretilen ürünlerin pazarlanması için satış reyonu veya marketi/satış ofisinin bulunması
5-	Faaliyet alanındaki üst örgütlere (il/bölge/merkez birliği) ortak/üye olması
6-	Bünyesinde sorumlu müdür çalıştırması
7-	Son üç olağan genel kurul toplantısına katılan ortak/üye sayısının genel kurulda oy kullanma hakkını haiz ortak/üye sayısına oranı
8-	Yönetim kurulunun bir önceki mali yıl içerisinde yaptığı toplantı sayısının yapması gereken toplantı sayısına oranı
9-	Personel çalıştırma durumu
10-	İdari hizmetlerini kendine ait veya kiracısı olduğu işletme binasında yapması
11-	Tescilli marka ve/veya coğrafi işaretli ürün belgesine sahip olması
12-	Son üç yılda ortaklarına kredi ve avans sağlaması ve/veya kredilerde kefil olması
13-	Nakliye-depolama faaliyetinde bulunması
14-	Aktif internet sitesine sahip olması
15-	Yönetim kurulu üyelerinin lisans eğitimi durumu
16-	Yönetim kurulu üyeleri arasından en az birinin kadın ve/veya 40 yaş altı olması
17-	Denetim kurulu üyelerinin lisans eğitimi durumu
18-	Son iki yılda ortaklarına eğitici ve öğretici hizmette bulunması
19-	Tarımsal örgütün vadesi geçmiş vergi ve sosyal güvenlik prim borcu bulunmaması
20-	Tarımsal örgütün son üç mali yıl bilançosunda müspet gelir-gider farkı durumu
21-	Son iki mali yılda ortak/üyelerine yönelik dayanışma amaçlı yardım faaliyetinde bulunması
22-	Son üç yılda basılı ve görsel yayın yapması (dergi/gazete/dijital ve benzeri)
23-	Son üç yılda tarımsal amaçlı fuarlara katılmış ve stant açmış olması
24-	Son beş mali yıl içerisinde yapılması gereken olağan genel kurul toplantılarını yapması

Kriterler; puanlamaya mesnet teşkil eden ve tarımsal amaçlı örgütün niteliklerini tespit yardımcı olan ölçü ifadeleridir.

1.4 Başvuru Sırasında Gereken Belgeler

Başvuru sırasında tarımsal amaçlı örgütlerden derecelendirme kriterlerini sağladığına dair ispat edici belgelerin sisteme yüklenmesi gerekir. <https://todes.tarimorman.gov.tr> adresinden veya e-devlet kapısı üzerinden tarımsal amaçlı örgütlerin yönetim kurulu üyeleri veya yönetim kurulunun yetki verdiği temsilci tarafından, kimlik numarası ile e-devlet şifresi girilerek açılan başvuru ekranından kriterleri karşıladığına dair aşağıda yer alan gerekli belge ve bilgiler sisteme yüklenir.

- Başvurularda esas olan amaç bu sisteme başvuru yapan tarımsal amaçlı örgütün 24 kritere yönelik teyit edici bilgi ve belgeleri sisteme yükleyip en az 60 puanı elde ederek ***Birinci Derece Tarımsal Örgüt Belgesini*** almaya hak kazanmaktır.
- Başvurularda tarımsal amaçlı örgütün beyanları esas olmakla birlikte, Bakanlıkça yapılacak değerlendirmelerde bu beyanların kriterleri karşılayıp karşılamadığı önem taşımaktadır. Bu nedenle beyanlara ilişkin bilgi ve belgelerin bahse konu kriterleri aşağıda belirtilen esaslar dâhilinde karşıladığını destekler nitelikte olmasına dikkat edilmelidir.

Başvuruyu yapacak örgüt türüne yönelik olarak; 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu kapsamında kurulan tarımsal amaçlı kooperatifler, 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu kapsamında kurulan tarımsal üretici birlikleri ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kapsamında kurulan ıslah amaçlı hayvan yetiştirici birlikleri içerisinde aşağıda yer alan başlıklar altında belirtilen açıklamalar dikkate alınarak başvuru işlemleri gerçekleştirilmelidir.

İKİNCİ BÖLÜM

ÖRGÜT TÜRLERİNE GÖRE BAŞVURU ESASLARI

2.1 1163 SAYILI KOOPERATİFLER KANUNUNA TABİ KOOPERATİFLER

1163 sayılı Kooperatifler Kanununa tabi olan ve Bakanlığımız görev alanında yer alan kooperatiflerden tarımsal kalkınma kooperatifleri, su ürünleri kooperatifleri, sulama kooperatifleri ve pancar ekicileri kooperatifleri derecelendirme kapsamında başvuru yapabilirler. Bunların üst örgütlenmeleri olan kooperatif birlikleri ile merkez birlikleri bu kapsamda başvuru yapamazlar.

Bu kooperatifler başvuru sırasında kriterlere yönelik bilgi ve belgeleri sisteme yüklerken aşağıdaki esaslar çerçevesinde hareket etmelidirler.

1- Son İki Yılda Ortaklarına Girdi Temini Yapma Kriteri (8 Puan)

Kooperatifin ortaklarının ihtiyaçları olan girdiyi (yem, gübre, tohum, mazot vb...) toplu halde satın alarak ortaklarına satmaya yönelik faaliyeti ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Kooperatifin 2022 ve 2023 yıllarında ortaklarına girdi temin ettiğine yönelik Tek Düzen Hesap Planına uygun olarak hazırlanmış olmak kaydıyla; kooperatif yönetim kurulu tarafından “kayıtlarımıza uygundur” ibaresi ile imzalanmış ve kooperatif yetkili muhasebecisi/mali müşaviri tarafından onaylanmış ve imzalanmış 2022 ve 2023 yıllarına ait **detaylı yıl sonu mizan ve gelir tablosu** sisteme yüklenmelidir. Yıl sonu mizan ve gelir tablosu alt hesaplarında girdinin satın alındığı ve ortaklara satıldığına dair ilgili hesapların ve açıklamaların yer alması gerekmektedir. Açıklamalar alt hesap isimlerinde ve/veya mizanın altında dipnot şeklinde yer almalıdır. **Mizanın ve gelir tablosunun tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.**

2- Son İki Yılda Sözleşmeli Üretim Yapma Kriteri (8 Puan)

Kooperatifin ortaklarıyla sözleşme yapmak suretiyle veya kooperatif ortağı olması nedeniyle ortağının ürünlerinin üretim sürecini takip ederek ortağının teslim etmiş olduğu ürünü pazara ulaştırmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Kooperatifin 2022 ve 2023 yılları içerisinde ortaklarıyla üretim sözleşmesi yaptığına ilişkin 2022 ve 2023 yılları için ayrı ayrı olmak üzere en az üçer taneden altı tane sözleşme örnekleri sisteme yüklenmelidir. Tek Düzen Hesap Planına uygun olarak hazırlanmış olmak kaydıyla; kooperatif yönetim kurulu tarafından “kayıtlarımıza uygundur” ibaresi ile imzalanmış ve kooperatif yetkili muhasebecisi/mali müşaviri tarafından onaylanmış ve imzalanmış 2022 ve 2023 yıllarına ait detaylı yıl sonu mizan sisteme yüklenmelidir. Yıl sonu mizan alt hesaplarında ortaklarından alınan ve satılan ürünlere yönelik ilgili hesapların ve açıklamaların yer alması gerekmektedir. Açıklamalar alt hesap isimlerinde ve/veya mizanın altında dipnot şeklinde yer almalıdır. Mizanın tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

3- Ortak Makine Parkı Hizmeti Sunma Kriteri (5 Puan)

Sınırlı işletme büyüklüğü ve sermaye yetersizliği nedeniyle ihtiyaç duyduğu tarım alet ve makinelerini satın alamayan kooperatif ortaklarının makine ihtiyacını karşılamak amacıyla kooperatif tüzel kişiliği üzerine kayıtlı veya tüzel kişilik adına kiralanmış tarım alet ve makinelerini (Süt toplama aracı ortak makine kapsamında değildir) kooperatif ortaklarının hizmetine sunmasını veya kullandırmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Kooperatifin 2022 veya 2023 yıllarına ait Tek Düzen Hesap Planına uygun olarak hazırlanmış olmak kaydıyla; kooperatif yönetim kurulu tarafından “kayıtlarımıza uygundur” ibaresi ile imzalanmış ve kooperatif yetkili muhasebecisi/mali müşaviri tarafından onaylanmış ve imzalanmış 2022 veya 2023 yıllarına ait detaylı yıl sonu mizan sisteme yüklenmelidir. Kooperatif tüzel kişiliğine ait veya kiralanmış makineler ile bu makinelerin kullandırıldığına yönelik kayıtların yıl sonu mizanların ilgili hesaplarında açıklamalarıyla birlikte yer alması gerekmektedir. Açıklamalar alt hesap isimlerinde ve/veya mizanın altında dipnot şeklinde yer almalıdır. Yıl sonu mizana ek olarak kooperatif tüzel kişiliği adına ilgili makinelerin trafik tesciline tabi olanlarının ruhsatı ve/veya kiralama sözleşme örnekleri, trafik tesciline tabi olmayanlarının da kooperatife aidiyetini gösterir makinenin kooperatif tüzel kişiliği tarafından satın alındığını belgeleyen fatura vb. belgeler ile alımın yapıldığı yılın bilançosunun; demirbaş kaydını gösterir belgenin makine parkı kamu kaynaklı bir proje kapsamında edinilmiş proje başvuru belgesinin ve bu yönde alınmış yönetim kurulu kararları da sisteme yüklenmelidir. Şayet makine ekipman bağış veya hibe yolu edinilmiş ise bunlara ait belgelerin de sisteme yüklenmesi gereklidir. Mizanın ve ilgili belgelerin tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

4- Üretilen Ürünlerin Pazarlanması İçin Satış Reyonu Veya Marketi/Satış Ofisinin Bulunması Kriteri (5 Puan)

Bir mağazada veya mağazanın belirli bir ürün türünün satıldığı bölümünde ya da bir satış alanında üretilen ürünün pazarlanmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: İşletme tescil belgesi, satış, reyon kira sözleşmesi veya kriteri sağladığına ilişkin diğer ispatlayıcı belge sisteme yüklenmelidir.

5- Faaliyet Alanındaki Üst Örgütlere (Bölge Birliği) Ortak Olması Kriteri (5 Puan)

Kooperatifin konuları aynı veya birbiriyle ilgili nitelikte olan kooperatifler tarafından kurulan Kooperatif üst birliklerine ortak olmalarını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Kooperatif yönetim kurulu tarafından “kayıtlarımıza uygundur” ibaresi ile imzalanmış ve kooperatif yetkili muhasebecisi/mali müşaviri tarafından onaylanmış ve imzalanmış detaylı yıl sonu mizan sisteme yüklenmelidir. Yıl sonu mizanda üst birliğe ortak olduğuna dair ilgili hesaplarda üst birlik ortaklığının muhasebeleştirilmiş olması gerekmektedir. Açıklamalar alt hesap isimlerinde ve/veya mizanın altında dipnot şeklinde yer almalıdır. Üst birlik ortaklığının mizan ile belgelendirilmediği durumda üst birlik tarafından düzenlenen ortaklık belgesi de sisteme yüklenebilir.

6- Bünyesinde Sorumlu Müdür Çalıştırma Kriteri (5 Puan)

Kooperatif müdürünün yönetim kurulu kararı ile sözleşmeye dayalı olarak işe alınmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: 2022 veya 2023 yıllarında kooperatifte müdür istihdam edildiğine dair ilgili dönemlere ait SGK hizmet döküm belgesi ve ilgili yönetim kurulu kararı sisteme yüklenmelidir.

7- Son Üç Olağan Genel Kurul Toplantısına Katılan Ortak Sayısının Genel Kurulda Oy Kullanma Hakkını Haiz Ortak Sayısına Oranı Kriteri (En Fazla 5 Puan)

Kooperatifin son üç olağan genel kurul toplantısına katılan ortak sayısının hazirun listesinde yer alan ortak sayısına oranını ifade eder.

SON ÜÇ OLAĞAN GENEL KURUL TOPLANTISINA KATILAN ORTAK SAYISININ GENEL KURULDA OY KULLANMA HAKKINI HAİZ ORTAK SAYISINA ORANINA İLİŞKİN PUAN HESAPLAMA TABLOSU

Puan Kıtası	En Fazla Puan	Puan Skalası	Alınan Puan
% 25'e kadar		1	
% 26-50		2	
% 51-80	5	3	
% 81-100 arası		5	

GENEL KURUL KATILIM ORANINA İLİŞKİN ÖRNEK HESAPLAMA TABLOSU		
Olağan Genel Kurul Toplantı Tarihleri	Hazır Bulunanlar Listesinde Yer Alan Ortak Sayısı (Genel Kurula Katılmaya Hakkı Olan Ortak Sayısı)	Hazır Bulunanlar Listesini İmzalayarak Genel Kurula Katılan Ortak Sayısı
05.06.2021 Tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısı	100	65
04.05.2022 Tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısı	105	68
06.06.2023 Tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısı	112	55
TOPLAM	317	188
$\frac{188}{317} \times 100 = \% 59,3$ Genel Kurula Katılım Oranı		
Puan Hesaplama Tablosuna göre hak edilen puan 3'tür.		

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Son üç olağan genel kurul toplantısına ilişkin (kooperatifin toplam ortak sayısı ile toplantıya katılım sağlayan ortak sayısını da ihtiva eden) genel kurul toplantı tutanakları sisteme yüklenmelidir.

8- Yönetim Kurulunun Bir Önceki Mali Yıl İçerisinde Yaptığı Toplantı Sayısının Yapması Gereken Toplantı Sayısına Oranı Kriteri (En Fazla 4 Puan)

Anasözleşme hükümleri çerçevesinde kooperatif yönetim kurulunun ayda en az bir defa toplanması gerekmektedir. Bu nedenle yıl içerisinde yapılan toplantı sayısının yıl içinde yapılması gereken (toplam 12 ay ve her ay en az 1 defa) toplantı sayısına oranını ifade eder.

YÖNETİM KURULUNUN BİR ÖNCEKİ MALİ YIL İÇERİSİNDE YAPTIĞI TOPLANTI SAYISININ YAPMASI GEREKEN TOPLANTI SAYISINA ORANINA İLİŞKİN PUAN HESAPLAMA TABLOSU

Puan Kıtası	En Fazla Puan	Puan Skalası	Alınan Puan
% 25 e kadar		1	
% 26-50		2	
% 51-80	4	3	
% 81-100 arası		4	

**YÖNETİM KURULU TOPLANTISI YAPMA ORANINA İLİŞKİN
ÖRNEK HESAPLAMA TABLOSU**

2023 Yılı Yönetim Kurulu Toplantı Ayları	Yapılması Zorunlu Toplantı Sayısı (Anasözleşme Hükümlerine Göre Ayda En az Bir defa)	*Yapılan Toplantı Sayısı
2023 Yılı Ocak Ayı	1	1
2023 Yılı Şubat Ayı	1	0
2023 Yılı Mart Ayı	1	1
2023 Yılı Nisan Ayı	1	0
2023 Yılı Mayıs Ayı	1	0
2023 Yılı Haziran Ayı	1	1
2023 Yılı Ağustos Ayı	1	1
2023 Yılı Eylül Ayı	1	1
2023 Yılı Ekim Ayı	1	0
2023 Yılı Kasım Ayı	1	0
2023 Yılı Aralık Ayı	1	1
TOPLAM	12	6

$\frac{6}{12} \times 100 = \% 50$ Yönetim Kurulu Toplantı Oranı

Puan Hesaplama Tablosuna göre hak edilen puan 2'dir.

* Aynı ay içerisinde birden fazla toplantı yapılmış olması halinde bir toplantı üzerinden hesaplama yapılır. Birden fazla yapılan toplantılar puanlamaya dâhil edilmez.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: 2023 yılı için her aya ait bir adet yönetim kurulu toplantı kararı sisteme yüklenmelidir. İlgili aylarda birden fazla toplantı yapılması halinde o ay için yalnızca bir adet toplantı örneği sisteme yüklenmelidir.

9- Personel Çalıştırma Durumu Kriteri (En Fazla 8 Puan)

İş Kanunu kapsamında istihdam edilen personel sayısını ifade eder.

PERSONEL ÇALIŞTIRMA KRİTERİNE İLİŞKİN PUAN HESAPLAMA TABLOSU

Puan Kıtası	En Fazla Puan	Puan Skalası	Alınan Puan
1-2 çalışan		4+1*	
3-6 çalışan		5+1*	
7-10 çalışan	8	6+1*	
11 ve üzeri		7+1*	

*Tarım meslek liseleri, meslek yüksekokulları ve üniversitelerin tarım, hayvancılık, ormancılık, gıda ve su ürünleri eğitimi veren bölümlerinin herhangi birinden mezun olmuş personel istihdam eden tarımsal amaçlı örgütler için +1 puan eklenir.

Sisteme Yüklmesi Gereken Belge: Kooperatif bünyesinde istihdam edilen kişilere ait SGK hizmet dökümü belgesi sisteme yüklenmelidir. 11'den fazla kişi istihdam eden kooperatifler için 11 kişiye ait ilgili dökümleri yüklemeleri yeterlidir.

10- İdari Hizmetlerini Kendine Ait Veya Kiracısı Olduğu İşletme Binasında Yapması Kriteri (4 Puan)

Kooperatif faaliyetleri ile ilgili olarak kooperatif tüzel kişiliği adına kayıtlı ve/veya üçüncü kişilerden kiralanan büro, bina, iş yeri veya işletme binası gibi yapılarda hizmet verilmesini ifade eder.

Sisteme Yüklmesi Gereken Belge: Başvuru tarihinden önce edinilmiş veya imzalanmış olmak şartıyla tapu belgesi ve/veya kira sözleşmesi sisteme yüklenmelidir.

11- Tescilli Marka Ve/Veya Coğrafi İşaretli Ürün Belgesine Sahip Olması Kriteri (4 Puan)

Kooperatif tarafından tescil ettirilen marka ve ürünleri ifade eder.

Sisteme Yüklmesi Gereken Belge: Marka, patent veya coğrafi işaretli tescil belgesi sisteme yüklenmelidir.

12- Son Üç Yılda Ortaklarına Kredi Ve Avans Sağlaması Ve/Veya Kredilerde Kefil Olması Kriteri (4 Puan)

2021-2022-2023 yıllarında ortaklarının nakit ihtiyacını karşılamaya genel kurulca belirlenmiş tutar/oranda avans kullandırmasını veya kredi veren kuruluşlarca yapılan sözleşme ile ortakların tarımsal faaliyetlerine ilişkin kullanacağı kredilere kefil olmasını ifade eder.

Sisteme Yüklmesi Gereken Belge: Kooperatifin 2021, 2022 ve 2023 yıllarına ait Tek Düzen Hesap Planına uygun olarak hazırlanmış olmak kaydıyla; yönetim kurulu tarafından "kayıtlarımıza uygundur" ibaresi ile imzalanmış ve kooperatif yetkili muhasebecisi/mali müşaviri tarafından onaylanmış ve imzalanmış 2021, 2022 ve 2023 yıllarına ait detaylı yıl sonu mizan sisteme yüklenmelidir. Yıl sonu mizan alt hesaplarında 2021-2022-2023 yılları için ayrı ayrı olmak üzere;

- Kooperatifin kredi kullanmada ortaklarına kefil olduğuna veya avans kullandığına ilişkin ilgili muhasebe kayıt örnekleri,
- Kredi kuruluşlarıyla yapılan protokol veya sözleşme örnekleri,
- Ortaklarına avans kullandığına dair muhasebe kayıtları

açıklamalarıyla birlikte yer almalıdır. Açıklamalar alt hesap isimlerinde ve/veya mizanın altında dipnot şeklinde yer almalıdır. Eklenen belgeler ile mizanın tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

13- Nakliye-Depolama Faaliyetinde Bulunması Kriteri (4 Puan)

Kooperatifin faaliyetleriyle ilgili her türlü ürün ve girdinin nakliyesini, depolanmasını, gerektiğinde bu amaçla depo kiralınmasını ifade eder.

Sisteme Yüklmesi Gereken Belge: Nakliye ve/veya depolama faaliyetinde bulunduğuna ilişkin ispat edici her türlü belge (nakliye irsaliyesi, müstahsil makbuzu vb.) sisteme yüklenmelidir. Eklenen belgelerin tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

14- Aktif İnternet Sitesine Sahip Olması Kriteri (3 Puan)

Kooperatifin aktif olarak kullanmakta olduğu internet sitesini ifade eder.

Sisteme Y¼klenmesi Gereken Belge: Kooperatifin internet bağlantı adresi sisteme girilmelidir. Adresin alışıyor olması ve g¼ncel bilgileri içermesi gerekmektedir.

15- Y¼netim Kurulu Üyelerinin Lisans Eğitimi Durumu Kriteri (En Fazla 3 Puan)

Kooperatifin mevcut yönetim kurulu üyeleri arasında en az lisans düzeyinde diplomaya sahip olanları ifade eder.

Sisteme Y¼klenmesi Gereken Belge: Y¼netim kurulu üyeleri arasında lisans diploması veya geçici mezuniyet belgesi bulunanların sisteme y¼klenmesi gerekmektedir.

16- Y¼netim Kurulu Üyeleri Arasından En Az Birinin Kadın Ve/Veya 40 Yaş Altı Olması Kriteri (En Fazla 3 Puan)

Mevcut yönetim kurulu üyeleri arasından en az birinin kadın olması ve/ veya 40 yaş altı olması durumunu ifade eder.

Sisteme Y¼klenmesi Gereken Belge: Kriteri sağlayan üye/üyelere ait e-devlet kapısından alınan nüfus kayıt örneğinin sisteme y¼klenmesi gerekmektedir.

17- Denetim Kurulu Üyelerinin Lisans Eğitimi Durumu Kriteri (En Fazla 3 Puan)

Kooperatifin mevcut denetleme organı üyeleri arasında en az lisans düzeyinde diplomaya sahip olanları ifade eder.

Sisteme Y¼klenmesi Gereken Belge: Denetleme organı üyelerinin lisans diploması veya geçici mezuniyet belgesinin sisteme y¼klenmesi gerekmektedir.

18- Son İki Yılda Ortaklarına Eğitici Ve Öğretici Hizmette Bulunması Kriteri (3 Puan)

Kooperatifin ortaklarına eğitici ve öğretici faaliyetlerde bulunmasını ifade eder.

Sisteme Y¼klenmesi Gereken Belge: 2022 ve 2023 yıllarına ait protokoller, katılım belgesi, sertifika, fotoğraf ve ispat edici her türlü vesika sisteme y¼klenmelidir. Burada önemli olan husus sisteme eklenecek belgelerin tetkikinden 2022 ve 2023 yıllarında kooperatifin ortaklarına eğitici ve öğretici hizmette bulunduğunun açıkça anlaşılması gerektiğidir.

19- Tarımsal Örg¼t¼n Vadesi Geçmiş Vergi Ve Sosyal Güvenlik Prim Borcu Bulunmaması Kriteri (3 Puan)

Kooperatifin 2023 yılı faaliyet dönemine ait dönem sonu bilançosunda vadesi geçmiş vergi ve sosyal güvenlik borcunun bulunmamasını ifade eder.

Sisteme Y¼klenmesi Gereken Belge: Kooperatifin sosyal güvenlik kurumundan prim borcu ve vergi dairesinden alınan vergi borcu yoktur belgesi sisteme y¼klenmelidir.

20- Tarımsal Örg¼t¼n Son Üç Mali Yıl Bilançosunda Müspet Gelir-Gider Farkı Durumu Kriteri (En Fazla 3 Puan)

Kooperatifin her yıl için ayrı ayrı hesaplanmak üzere 2021, 2022 ve 2023 yıllarına ait dönem sonu bilançosunda gelirlerinin giderlerinden fazla olduğunun anlaşılmasını ifade eder.

Sisteme Y¼klenmesi Gereken Belge: Kooperatif yönetim kurulu tarafından “kayıtlarımıza uygundur” ibaresi ile imzalanmış ve kooperatif yetkili muhasebecisi/mali müşaviri tarafından onaylanmış ve imzalanmış 2021, 2022 ve 2023 yıllarına ait **detaylı yıl sonu mizan ve gelir**

tablosu sisteme yüklenmelidir. Mizanın tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

21- Son İki Mali Yılda Ortaklarına Yönelik Dayanışma Amaçlı Yardım Faaliyetinde Bulunması Kriteri (3 puan)

Kooperatifin ortaklarına yönelik dayanışmayı ve yardımlaşmayı amaçlayan her türlü faaliyeti ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Kooperatifin ortaklarına yönelik dayanışmayı ve yardımlaşmayı amaçlayan faaliyetlerde bulunduğu dair 2022 veya 2023 yıllarından herhangi birine ait ispat edici her türlü belge, muhasebe kaydı vb. sisteme yüklenmelidir. Yüklenen belgenin tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

22- Son Üç Yılda Basılı Ve Görsel Yayın Yapması (Dergi/Gazete/Dijital Ve Benzeri) Kriteri (3 Puan)

Kooperatifin çalışma konularıyla ilgili gazete, dergi, kitap çıkarmak suretiyle her türlü yayın faaliyetlerinde bulunmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: 2021,2022 veya 2023 yıllarından herhangi birine ait basılı yayın veya görsel yayınların örnekleri sisteme yüklenmelidir. Yüklenen belgenin tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

23- Son Üç Yılda Tarımsal Amaçlı Fuarlara Katılmış Ve Stant Açmış Olması Kriteri (2 Puan)

Kooperatifin çalışma konularıyla ilgili ürünlerinin tanıtılması için fuarlara katılımını ve stant açmış olmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: 2021,2022 veya 2023 yıllarından herhangi birine ait olmak üzere stant açmış olduğu fuara ait katılım belgesi veya stant fotoğrafı sisteme yüklenmelidir. Yüklenen belgenin tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

24- Son Beş Mali Yıl İçerisinde Yapılması Gereken Olağan Genel Kurul Toplantılarını Yapması Kriteri (2 Puan)

2019, 2020, 2021, 2022 ve 2023 yılları içerisinde yapmış olduğu olağan genel kurul toplantılarını* ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Genel kurul tutanakları, Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilen sayfa sisteme yüklenmelidir.

*Bu süre içerisinde genel kurul toplantıları ile ilgili olarak pandemi nedeniyle, 17.04.2020 tarih ve 31102 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik Ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 17.11.2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan, Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile ertelenen genel kurul toplantıları ve 11 ilde yıkıcı etkiye sebep olan deprem nedeniyle, 5 Nisan 2023 tarihli ve 32154 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7442 No'lu Kanun ile ertelenip yapılamayan genel kurul toplantıları dikkate alınarak değerlendirme yapılacaktır.

2.2 5200 SAYILI TARIMSAL ÜRETİCİ BİRLİKLERİ KANUNUNA TABİ ÜRETİCİ BİRLİKLERİ

1- Son İki Yılda Ortaklarına Girdi Temini Yapma Kriteri (8 Puan)

Üretici birliğinin iştirak ettiği ürün veya ürün grubuna yönelik olarak üyelerine girdi temin etmede yönlendirici yardımlarda bulunduğunu ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge:

Üretici birliğinin ve/veya varsa iktisadi işletmesinin 2022 ve 2023 yıllarında iştirak edilen ürün veya ürün grubuna yönelik girdiyi (yem, gübre, tohum, mazot vb...) üyelerine temin ettiğine veya aracılık yaptığına yönelik Tek Düzen Hesap Planına uygun olarak hazırlanmış olmak kaydıyla; birliğin yönetim kurulu tarafından “kayıtlarımıza uygundur” ibaresi ile imzalanmış ve birliğin yetkili muhasebecisi/mali müşaviri tarafından onaylanmış ve imzalanmış 2022 ve 2023 yıllarına ait **detaylı yıl sonu mizan, gelir tablosu ve ilgili belgeler** sisteme yüklenmelidir. Açıklamalar alt hesap isimlerinde ve/veya mizanın altında dipnot şeklinde yer almalıdır. **Mizanın, gelir tablosunun veya ilgili belgelerin tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.**

2- Son İki Yılda Sözleşmeli Üretim Yapma Kriteri (8 Puan)

Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu ve üretici birliği tüzüğüne göre birliğin iştirak konusu ürün ve ürün grubu ile ilgili olarak sözleşme yapmak suretiyle üyelerinin ürünlerinin pazara ulaşmasına aracılık etmesini ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge:

Birliğin 2022 ve 2023 yılları içerisinde iştirak konusu ürün ve ürün grubunun pazarlanması ile ilgili olarak yapılan sözleşme örneği veya kriteri karşıladığına dair ispat edici diğer belgeler sisteme yüklenmelidir. **İlgili belgelerin tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.**

3- Ortak Makine Parkı Hizmeti Sunma Kriteri (5 Puan)

Sınırlı işletme büyüklüğü ve sermaye yetersizliği nedeniyle ihtiyaç duyduğu tarım alet ve makinelerini satın alamayan birlik üyelerinin makine ihtiyacını karşılamak amacıyla, birlik tüzel kişiliği üzerine ve/veya iktisadi işletmesi üzerine kayıtlı ya da tüzel kişilik adına kiralanan tarım alet ve makinelerini (Süt toplama aracı ortak makine kapsamında değildir) birlik üyelerinin hizmetine sunmasını veya kullandırmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge:

Birliğin 2022 veya 2023 yıllarına ait Tek Düzen Hesap Planına uygun olarak hazırlanmış olmak kaydıyla; birlik yönetim kurulu tarafından “kayıtlarımıza uygundur” ibaresi ile imzalanmış ve birlik yetkili muhasebecisi/mali müşaviri tarafından onaylanmış ve imzalanmış 2022 veya 2023 yıllarına ait detaylı yıl sonu mizan sisteme yüklenmelidir. Yıl sonu mizana ek olarak birlik tüzel kişiliği adına ilgili makinelerin trafik tesciline tabi olanlarının ruhsatı ve/veya kiralama sözleşme örnekleri, trafik tesciline tabi olmayanlarının da birliğe aidiyetini gösterir; makinelerin birlik tüzel kişiliği tarafından satın alındığını belgeleyen fatura vb. belgeler ile alımın yapıldığı yılın bilançosunun; demirbaş kaydını gösterir belgenin; makine parkı kamu kaynaklı bir proje kapsamında edinilmiş proje başvuru belgesinin ve bu yönde alınmış yönetim kurulu kararları da sisteme yüklenmelidir. Şayet makine ekipman bağış veya hibe yolu edinilmiş ise bunlara ait

belgelerin de sisteme yüklenmesi gereklidir. Mizanın ve ilgili belgelerin tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

4- Üretilen Ürünlerin Pazarlanması İçin Satış Reyonu Veya Marketi/Satış Ofisinin Bulunması Kriteri (5 Puan)

Bir mağazada veya mağazanın belirli bir ürün türünün satıldığı bölümünde ya da bir satış alanında, üretilen ürünün birlik aracılığıyla pazarlamasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: İşletme tescil belgesi, satış, reyon kira sözleşmesi veya kriteri sağladığına ilişkin diğer ispatlayıcı belge sisteme yüklenmelidir.

5- Faaliyet Alanındaki Üst Örgütlere (Merkez Birliği) Üye Olması Kriteri (5 Puan)

Üretici birliğinin kendi ürün veya ürün grubu bazında ulusal düzeyde kurulmuş olan merkez birliğine üye olmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Birlik yönetim kurulu tarafından “kayıtlarımıza uygundur” ibaresi ile imzalanmış ve birlik yetkili muhasebecisi/mali müşaviri tarafından onaylanmış ve imzalanmış detaylı yıl sonu mizan sisteme yüklenmelidir. Yıl sonu mizanda merkez birliğine üye olduğuna dair ilgili hesaplarda merkez birliği üyeliğinin muhasebeleştirilmiş olması gerekmektedir. Açıklamalar alt hesap isimlerinde ve/veya mizanın altında dipnot şeklinde yer almalıdır. Merkez birliği üyeliğinin mizan ile belgelendirilmediği durumda üst birlik tarafından düzenlenen üyelik belgesi de sisteme yüklenebilir.

6- Bünyesinde Sorumlu Müdür Çalıştırma Kriteri (5 Puan)

Birlik müdürünün yönetim kurulu kararı ile sözleşmeye dayalı olarak işe alınmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: 2022 veya 2023 yıllarında birlikte müdür istihdam edildiğine dair ilgili dönemlere ait SGK hizmet döküm belgesi ve ilgili yönetim kurulu kararı sisteme yüklenmelidir.

7- Son Üç Olağan Genel Kurul Toplantısına Katılan Üye Sayısının Genel Kurulda Oy Kullanma Hakkını Haiz Üye Sayısına Oranı Kriteri (En Fazla 5 Puan)

Birliğin son üç olağan genel kurul toplantısına katılan üye sayısının hazirun listesinde yer alan üye sayısına oranını ifade eder.

SON ÜÇ OLAĞAN GENEL KURUL TOPLANTISINA KATILAN ÜYE SAYISININ GENEL KURULDA OY KULLANMA HAKKINI HAİZ ÜYE SAYISINA ORANINA İLİŞKİN PUAN HESAPLAMA TABLOSU

Puan Kıtası	En Fazla Puan	Puan Skalası	Alınan Puan
% 25'e kadar		1	
% 26-50		2	
% 51-80	5	3	
% 81-100 arası		5	

GENEL KURUL KATILIM ORANINA İLİŞKİN ÖRNEK HESAPLAMA TABLOSU		
Olağan Genel Kurul Toplantı Tarihleri	Hazır Bulunanlar Listesinde Yer Alan Ortak Sayısı (Genel Kurula Katılmaya Hakkı Olan Ortak Sayısı)	Hazır Bulunanlar Listesini İmzalayarak Genel Kurula Katılan Ortak Sayısı
05.06.2021 Tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısı	100	65
04.05.2022 Tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısı	105	68
06.06.2023 Tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısı	112	55
TOPLAM	317	188
$\frac{188}{317} \times 100 = \% 59,3$ Genel Kurula Katılım Oranı		
Puan Hesaplama Tablosuna göre hak edilen puan 3'tür.		

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Son üç olağan genel kurul toplantısına ilişkin (birliğin toplam üye sayısı ile toplantıya katılım sağlayan üye sayısını da ihtiva eden) genel kurul toplantı tutanakları sisteme yüklenmelidir.

8- Yönetim Kurulunun Bir Önceki Mali Yıl İçerisinde Yaptığı Toplantı Sayısının Yapması Gereken Toplantı Sayısına Oranı Kriteri (En Fazla 4 Puan)

Tüzük hükümleri çerçevesinde birlik yönetim kurulunun ayda en az bir defa toplanması gerekmektedir. Bu nedenle yıl içerisinde yapılan toplantı sayısının yıl içinde yapılması gereken (toplam 12 ay ve her ay en az 1 defa) toplantı sayısına oranını ifade eder.

YÖNETİM KURULUNUN BİR ÖNCEKİ MALİ YIL İÇERİSİNDE YAPTIĞI TOPLANTI SAYISININ YAPMASI GEREKEN TOPLANTI SAYISINA ORANINA İLİŞKİN PUAN HESAPLAMA TABLOSU

Puan Kıtası	En Fazla Puan	Puan Skalası	Alınan Puan
% 25 e kadar		1	
% 26-50		2	
% 51-80	4	3	
% 81-100 arası		4	

**YÖNETİM KURULU TOPLANTISI YAPMA ORANINA İLİŞKİN
ÖRNEK HESAPLAMA TABLOSU**

2023 Yılı Yönetim Kurulu Toplantı Ayları	Yapılması Zorunlu Toplantı Sayısı (Anasözleşme Hükümlerine Göre Ayda En az Bir defa)	*Yapılan Toplantı Sayısı
2023 Yılı Ocak Ayı	1	1
2023 Yılı Şubat Ayı	1	0
2023 Yılı Mart Ayı	1	1
2023 Yılı Nisan Ayı	1	0
2023 Yılı Mayıs Ayı	1	0
2023 Yılı Haziran Ayı	1	1
2023 Yılı Ağustos Ayı	1	1
2023 Yılı Eylül Ayı	1	1
2023 Yılı Ekim Ayı	1	0
2023 Yılı Kasım Ayı	1	0
2023 Yılı Aralık Ayı	1	1
TOPLAM	12	6

$\frac{6}{12} \times 100 = \% 50$ Yönetim Kurulu Toplantı Oranı

Puan Hesaplama Tablosuna göre hak edilen puan 2'dir.

* Aynı ay içerisinde birden fazla toplantı yapılmış olması halinde bir toplantı üzerinden hesaplama yapılır. Birden fazla yapılan toplantılar puanlamaya dâhil edilmez.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: 2023 yılı için her aya ait en az bir yönetim kurulu toplantı kararı sisteme yüklenmelidir. İlgili aylarda birden fazla toplantı yapılması halinde o ay için yalnızca bir adet toplantı örneği sisteme yüklenmelidir.

9- Personel Çalıştırma Durumu Kriteri (En Fazla 8 Puan)

İş Kanunu kapsamında istihdam edilen personel sayısını ifade eder.

PERSONEL ÇALIŞTIRMA KRİTERİNE İLİŞKİN PUAN HESAPLAMA TABLOSU

Puan Kıtası	En Fazla Puan	Puan Skalası	Alınan Puan
1-2 çalışan	8	4+1*	
3-6 çalışan		5+1*	
7-10 çalışan		6+1*	
11 ve üzeri		7+1*	

*Tarım meslek liseleri, meslek yüksekokulları ve üniversitelerin tarım, hayvancılık, ormancılık, gıda ve su ürünleri eğitimi veren bölümlerinin herhangi birinden mezun olmuş personel istihdam eden tarımsal amaçlı örgütler için +1 puan eklenir.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Birlik bünyesinde istihdam edilen kişilere ait SGK hizmet dökümü belgesi sisteme yüklenmelidir. 11'den fazla kişi istihdam eden birlikler için 11 kişiye ait ilgili dökümleri yüklemeleri yeterlidir.

10- İdari Hizmetlerini Kendine Ait Veya Kiracısı Olduğu İşletme Binasında Yapması Kriteri (4 Puan)

Birlik faaliyetleri ile ilgili olarak birlik tüzel kişiliği adına kayıtlı ve/veya üçüncü kişilerden kiralanmış büro, bina, iş yeri veya işletme binası gibi yapılarda hizmet verilmesini ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Başvuru tarihinden önce edinilmiş veya imzalanmış olmak şartıyla tapu belgesi ve/veya kira sözleşmesi sisteme yüklenmelidir.

11- Tescilli Marka Ve/Veya Coğrafi İşaretli Ürün Belgesine Sahip Olması Kriteri (4 Puan)

Birlik tarafından tescil ettirilen marka ve ürünleri ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Marka, patent veya coğrafi işaretli tescil belgesi sisteme yüklenmelidir.

12- Son Üç Yılda Üyelerine Kredi Ve Avans Sağlaması Ve/Veya Kredilerde Kefil Olması Kriteri (4 Puan)

2021-2022-2023 yıllarında üyelerinin nakit ihtiyacını karşılamaya genel kurulca belirlenmiş tutar/oranda avans kullandırmasını veya kredi veren kuruluşlarca yapılan sözleşme ile üyelerinin tarımsal faaliyetlerine ilişkin kullanacağı kredilere kefil olmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Birliğin 2021, 2022 ve 2023 yıllarına ait Tek Düzen Hesap Planına uygun olarak hazırlanmış olmak kaydıyla; yönetim kurulu tarafından "kayıtlarımıza uygundur" ibaresi ile imzalanmış ve birlik yetkili muhasebecisi/mali müşaviri tarafından onaylanmış ve imzalanmış 2021, 2022 ve 2023 yıllarına ait detaylı yıl sonu mizan sisteme yüklenmelidir. Yıl sonu mizan alt hesaplarında 2021-2022-2023 yılları için ayrı ayrı olmak üzere;

- Birliğin kredi kullanmada üyelerine kefil olduğuna veya avans kullandığına ilişkin ilgili muhasebe kayıt örnekleri,
- Kredi kuruluşlarıyla yapılan protokol veya sözleşme örnekleri,
- Üyelerine avans kullandığına dair muhasebe kayıtları

açıklamalarıyla birlikte yer almalıdır. Açıklamalar alt hesap isimlerinde ve/veya mizanın altında dipnot şeklinde yer almalıdır. Eklenen belgeler ile mizanın tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

13- Nakliye-Depolama Faaliyetinde Bulunması Kriteri (4 Puan)

Birliğin üyeleri adına ürün ve ürün grubu ile ilgili nakliye, depolama, gerektiğinde bu amaçla depo kiralama konularında üyelerine yardımcı olmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Nakliye ve/veya depolama faaliyetinde bulunduğu ilişkin ispat edici her türlü belge (nakliye irsaliyesi, müstahsil makbuzu vb.) sisteme yüklenmelidir. Eklenen belgelerin tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

14- Aktif İnternet Sitesine Sahip Olması Kriteri (3 Puan)

Birliğin aktif olarak kullanmakta olduğu internet sitesini ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Birliğin internet bağlantı adresi sisteme girilmelidir. Adresin çalışıyor olması ve güncel bilgileri içermesi gerekmektedir.

15- Yönetim Kurulu Üyelerinin Lisans Eğitimi Durumu Kriteri (En Fazla 3 Puan)

Birliğin mevcut yönetim kurulu üyeleri arasında en az lisans düzeyinde diplomaya sahip olanları ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Yönetim kurulu üyeleri arasında lisans diploması veya geçici mezuniyet belgesinin sisteme yüklenmesi gerekmektedir.

16- Yönetim Kurulu Üyeleri Arasından En Az Birinin Kadın Ve/Veya 40 Yaş Altı Olması Kriteri (En Fazla 3 Puan)

Mevcut yönetim kurulu üyeleri arasından en az birinin kadın olması ve/ veya 40 yaş altı olması durumunu ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Kriteri sağlayan üye/üyelere ait e-devlet kapısından alınan nüfus kayıt örneğinin sisteme yüklenmesi gerekmektedir.

17- Denetim Kurulu Üyelerinin Lisans Eğitimi Durumu Kriteri (En Fazla 3 Puan)

Birliğin mevcut denetleme organı üyeleri arasında en az lisans düzeyinde diplomaya sahip olanları ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Denetleme organı üyelerinin lisans diploması veya geçici mezuniyet belgesinin sisteme yüklenmesi gerekmektedir.

18- Son İki Yılda Ortaklarına Eğitici Ve Öğretici Hizmette Bulunması Kriteri (3 Puan)

Birliğin ortaklarına eğitici ve öğretici faaliyetlerde bulunmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: 2022 ve 2023 yıllarına ait protokoller, katılım belgesi, sertifika, fotoğraf ve ispat edici her türlü vesika sisteme yüklenmelidir. Burada önemli olan husus sisteme eklenecek belgelerin tetkikinden 2022 ve 2023 yıllarında birliğin ortaklarına eğitici ve öğretici hizmette bulunduğu açıkça anlaşılması gerektiğidir.

19- Tarımsal Örgütün Vadesi Geçmiş Vergi Ve Sosyal Güvenlik Prim Borcu Bulunmaması Kriteri (3 Puan)

Birliğin 2023 yılı faaliyet dönemine ait dönem sonu bilançosunda vadesi geçmiş vergi ve sosyal güvenlik borcunun bulunmamasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Birliğin sosyal güvenlik kurumundan prim borcu ve vergi dairesinden alınan vergi borcu yoktur belgesi sisteme yüklenmelidir.

20- Tarımsal Örgütün Son Üç Mali Yıl Bilançosunda Müspet Gelir-Gider Farkı Durumu Kriteri (En Fazla 3 Puan)

Birliğin her yıl için ayrı hesaplanmak üzere 2021, 2022 ve 2023 yıllarına ait dönem sonu bilançosunda gelirlerinin giderlerinden fazla olduğunun anlaşılmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Birliğin yönetim kurulu tarafından “kayıtlarımıza uygundur” ibaresi ile imzalanmış ve kooperatif yetkili muhasebecisi/mali müşaviri tarafından onaylanmış ve imzalanmış 2021, 2022 ve 2023 yıllarına ait detaylı yıl sonu mizan ve gelir tablosu sisteme yüklenmelidir. Mizanın tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

21- Son İki Mali Yılda Üyelerine Yönelik Dayanışma Amaçlı Yardım Faaliyetinde Bulunması Kriteri (3 Puan)

Birliğin üyelerine yönelik dayanışmayı ve yardımlaşmayı amaçlayan her türlü faaliyeti ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Birliğin üyelerine yönelik dayanışmayı ve yardımlaşmayı amaçlayan faaliyetlerde bulunduğuna dair 2022 veya 2023 yıllarından herhangi birine ait ispat edici her türlü belge, muhasebe kaydı vb. sisteme yüklenmelidir. Yüklenen belgenin tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

22- Son Üç Yılda Basılı Ve Görsel Yayın Yapması (Dergi/Gazete/Dijital Ve Benzeri) Kriteri (3 Puan)

Birliğin çalışma konularıyla ilgili gazete, dergi, kitap çıkarmak suretiyle her türlü yayın faaliyetlerinde bulunmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: 2021, 2022 veya 2023 yıllarından herhangi birine ait basılı yayın veya görsel yayınların örnekleri sisteme yüklenmelidir. Yüklenen belgenin tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

23- Son Üç Yılda Tarımsal Amaçlı Fuarlara Katılmış Ve Stant Açmış Olması Kriteri (2 Puan)

Birliğin çalışma konularıyla ilgili olan ürünlerin tanıtılması için fuarlara katılımını ve stant açmış olmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: 2021,2022 veya 2023 yıllarından herhangi birine ait olmak üzere stant açmış olduğu fuara ait katılım belgesi veya stant fotoğrafı sisteme yüklenmelidir. Yüklenen belgenin tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

24- Son Beş Mali Yıl İçerisinde Yapılması Gereken Olağan Genel Kurul Toplantılarını Yapması Kriteri (2 Puan)

2019, 2020, 2021, 2022 ve 2023 yılları içerisinde yapması gereken olağan genel kurul toplantılarını* ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Genel kurul tutanakları sisteme yüklenmelidir.

*Bu süre içerisinde genel kurul toplantıları ile ilgili olarak pandemi nedeniyle, 17.04.2020 tarih ve 31102 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik Ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 17.11.2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan, Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile ertelenen genel kurul toplantıları ve 11 ilde yıkıcı etkiye sebep olan deprem nedeniyle, 5 Nisan 2023 tarihli ve 32154 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7442 No'lu Kanun ile ertelenip yapılamayan genel kurul toplantıları dikkate alınarak değerlendirme yapılacaktır.

**2018 yılında yapılan tüzük değişikliğine intibak yapan birlikler 2 yılda bir, yapmayanlar ise her yıl yapılması gereken olağan genel kurul toplantısı anlaşılmalıdır.

2.3 5996 SAYILI VETERİNER HİZMETLERİ, BİTKİ SAĞLIĞI, GIDA VE YEM KANUNU'NUN 10/A MADDESİ KAPSAMINDA KURULAN ISLAH AMAÇLI HAYVAN YETİŞTİRİCİ BİRLİKLERİ

1- Son İki Yılda Üyelerine Girdi Temini Yapma Kriteri (8 Puan)

Birliğin üyelerine ıslah faaliyeti yürütebilmesi için ihtiyaçları olan girdiyi (sperma, yumurta, yem ve embriyo v.b.) toplu halde satın alıp ortaklarına satarak girdi temin ettiğine yönelik faaliyeti ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Birliğin, 2022 ve 2023 yıllarında üyelerine girdi temin ettiğine yönelik Tek Düzen Muhasebe Planına uygun olarak hazırlanmış olmak kaydıyla; birlik yönetim kurulu tarafından “kayıtlarımıza uygundur” ibaresi ile imzalanmış ve birliğin yetkili muhasebecisi/mali müşaviri tarafından onaylanmış ve imzalanmış 2022 ve 2023 yıllarına ait **detaylı yıl sonu mizan ve gelir tablosu** sisteme yüklenmelidir. Yıl sonu mizan alt hesaplarında girdinin satın alındığı ve ortaklara satıldığına dair ilgili hesapların ve açıklamaların yer alması gerekmektedir. Açıklamalar alt hesap isimlerinde ve/veya mizanın altında dipnot şeklinde yer almalıdır. Mizanın tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

2- Son İki Yılda Sözleşmeli Üretim Yapma Kriteri (8 Puan)

Birliğin üyeleriyle sözleşme yapmak suretiyle veya birlik üyesi olması nedeniyle üyelerinin ürünlerinin üretim sürecini takip ederek ortağının teslim etmiş olduğu ürünü pazara ulaştırmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Birliğin 2022 ve 2023 yılları içerisinde üyeleriyle üretim sözleşmesi yaptığına ilişkin 2022 ve 2023 yılları için ayrı ayrı olmak üzere en az üçer taneden altı tane sözleşme örnekleri sisteme yüklenmelidir. Tek Düzen Hesap Planına uygun olarak hazırlanmış olmak kaydıyla; birlik yönetim kurulu tarafından “kayıtlarımıza uygundur” ibaresi ile imzalanmış ve birlik yetkili muhasebecisi/mali müşaviri tarafından onaylanmış ve imzalanmış 2022 ve 2023 yıllarına ait detaylı yıl sonu mizan sisteme yüklenmelidir. Yıl sonu mizan alt hesaplarında ortaklarından alınan ve satılan ürünlere yönelik ilgili hesapların ve açıklamaların yer alması gerekmektedir. Açıklamalar alt hesap isimlerinde ve/veya mizanın altında dipnot şeklinde yer almalıdır. Mizanın tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

3- Ortak Makine Parkı Hizmeti Sunma Kriteri (5 Puan)

Sınırlı işletme büyüklüğü ve sermaye yetersizliği nedeniyle ihtiyaç duyduğu tarım alet ve makinelerini satın alamayan birlik üyelerinin makine ihtiyacını karşılamak amacıyla birlik tüzel kişiliği üzerine kayıtlı veya tüzel kişilik adına kiralanmış tarım alet ve makinelerini (Süt toplama aracı ortak makine kapsamında değildir) üyelerinin hizmetine sunmasını veya kullandırmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Birliğin 2022 veya 2023 yıllarına ait Tek Düzen Hesap Planına uygun olarak hazırlanmış olmak kaydıyla; birlik yönetim kurulu tarafından “kayıtlarımıza uygundur” ibaresi ile imzalanmış ve birlik yetkili muhasebecisi/mali müşaviri tarafından onaylanmış ve imzalanmış 2022 veya 2023 yıllarına ait detaylı yıl sonu mizan sisteme yüklenmelidir. Birlik tüzel kişiliğine ait olan veya kiralanmış makineler ile bu makinelerin kullandırıldığına yönelik kayıtların yıl sonu mizanların ilgili hesaplarında

açıklamalarıyla birlikte yer alması gerekmektedir. Açıklamalar alt hesap isimlerinde ve/veya mizanın altında dipnot şeklinde yer almalıdır. Yıl sonu mizana ek olarak birlik tüzel kişiliği adına ilgili makinelerin trafik tesciline tabi olanlarının ruhsatı ve/veya kiralama sözleşme örnekleri, trafik tesciline tabi olmayanlarının da birliğe aidiyetini gösterir; makinenin birlik tüzel kişiliği tarafından satın alındığını belgeleyen fatura vb. belgeler ile alımın yapıldığı yılın bilançosunun; demirbaş kaydını gösterir belgenin; makine parkı kamu kaynaklı bir proje kapsamında edinilmiş proje başvuru belgesinin ve bu yönde alınmış yönetim kurulu kararları da sisteme yüklenmelidir. Şayet makine ekipman bağış veya hibe yolu edinilmiş ise bunlara ait belgelerin de sisteme yüklenmesi gereklidir. Mizanın ve ilgili belgelerin tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

4- Üretilen Ürünlerin Pazarlanması İçin Satış Reyonu Veya Marketi/Satış Ofisinin Bulunması Kriteri (5 Puan)

Bir mağazada veya mağazanın belirli bir ürün türünün satıldığı bölümünde ya da bir satış alanında, üretilen ürünün pazarlamasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: İşletme tescil belgesi, satış, reyon kira sözleşmesi veya kriteri sağladığına ilişkin diğer ispatlayıcı belge sisteme yüklenmelidir.

5- Faaliyet Alanındaki Üst Örgütlere (Merkez Birliği) Üye Olması Kriteri (5 Puan)

Birliğin kendi türünde kurulmuş bulunan merkez birliğine üyeliğinin bulunmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Birlik yönetim kurulu tarafından “kayıtlarımıza uygundur” ibaresi ile imzalanmış ve birlik yetkili muhasebecisi/mali müşaviri tarafından onaylanmış ve imzalanmış detaylı yıl sonu mizan sisteme yüklenmelidir. Yıl sonu mizanda merkez birliğine üye olduğuna dair ilgili hesaplarda merkez birliği üyeliğinin muhasebeleştirilmiş olması gerekmektedir. Açıklamalar alt hesap isimlerinde ve/veya mizanın altında dipnot şeklinde yer almalıdır. Merkez birliği üyeliğinin mizan ile belgelendirilmediği durumda üst birlik tarafından düzenlenen üyelik belgesi de sisteme yüklenebilir.

6- Bünyesinde Sorumlu Müdür Çalıştırma Kriteri (5 Puan)

Birlik yönetim kurulunca veteriner fakültesi veya ziraat (zootekni) mezunlarından sorumlu müdür çalıştırmayı ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: 2022 veya 2023 yıllarında birlikte müdür istihdam edildiğine dair ilgili dönemlere ait SGK hizmet döküm belgesi ve ilgili yönetim kurulu kararı sisteme yüklenmelidir.

7- Son Üç Olağan Genel Kurul Toplantısına Katılan Üye Sayısının Genel Kurulda Oy Kullanma Hakkını Haiz Üye Sayısına Oranı Kriteri (En Fazla 5 Puan)

Birliğin son üç olağan genel kurul toplantısına katılan üye sayısının hazirun listesinde yer alan üye sayısına oranını ifade eder.

SON ÜÇ OLAĞAN GENEL KURUL TOPLANTISINA KATILAN ÜYE SAYISININ GENEL KURULDA OY KULLANMA HAKKINI HAİZ ÜYE SAYISINA ORANINA İLİŞKİN PUAN HESAPLAMA TABLOSU

Puan Kıtası	En Fazla Puan	Puan Skalası	Alınan Puan
% 25'e kadar		1	
% 26-50		2	
% 51-80	5	3	
% 81-100 arası		5	

GENEL KURUL KATILIM ORANINA İLİŞKİN ÖRNEK HESAPLAMA TABLOSU		
Olağan Genel Kurul Toplantı Tarihleri	Hazır Bulunanlar Listesinde Yer Alan Ortak Sayısı (Genel Kurula Katılmaya Hakkı Olan Ortak Sayısı)	Hazır Bulunanlar Listesini İmzalayarak Genel Kurula Katılan Ortak Sayısı
05.06.2021 Tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısı	100	65
04.05.2022 Tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısı	105	68
06.06.2023 Tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısı	112	55
TOPLAM	317	188
$\frac{188}{317} \times 100 = \% 59,3 \text{ Genel Kurula Katılım Oranı}$ <p>Puan Hesaplama Tablosuna göre hak edilen puan 3'tür.</p>		

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Son üç olağan genel kurul toplantısına ilişkin (birliğin toplam üye sayısı ile toplantıya katılım sağlayan üye sayısını da ihtiva eden) genel kurul toplantı tutanakları sisteme yüklenmelidir.

8- Yönetim Kurulunun Bir Önceki Mali Yıl İçerisinde Yaptığı Toplantı Sayısının Yapması Gereken Toplantı Sayısına Oranı Kriteri (En Fazla 4 Puan)

Anasözleşme hükümleri çerçevesinde birlik yönetim kurulunun ayda en az bir defa toplanması gerekmektedir. Bu nedenle yıl içerisinde yapılan toplantı sayısının yıl içinde yapılması gereken (toplam 12 ay ve her ay en az 1defa) toplantı sayısına oranını ifade eder.

YÖNETİM KURULUNUN BİR ÖNCEKİ MALİ YIL İÇERİSİNDE YAPTIĞI TOPLANTI SAYISININ YAPMASI GEREKEN TOPLANTI SAYISINA ORANINA İLİŞKİN PUAN HESAPLAMA TABLOSU

Puan Kıtası	En Fazla Puan	Puan Skalası	Alınan Puan
% 25 e kadar		1	
% 26-50		2	
% 51-80	4	3	
% 81-100 arası		4	

YÖNETİM KURULU TOPLANTISI YAPMA ORANINA İLİŞKİN ÖRNEK HESAPLAMA TABLOSU		
2023 Yılı Yönetim Kurulu Toplantı Ayları	Yapılması Zorunlu Toplantı Sayısı (Anasözleşme Hükümlerine Göre Ayda En az Bir defa)	*Yapılan Toplantı Sayısı
2023 Yılı Ocak Ayı	1	1
2023 Yılı Şubat Ayı	1	0
2023 Yılı Mart Ayı	1	1
2023 Yılı Nisan Ayı	1	0
2023 Yılı Mayıs Ayı	1	0
2023 Yılı Haziran Ayı	1	1
2023 Yılı Ağustos Ayı	1	1
2023 Yılı Eylül Ayı	1	1
2023 Yılı Ekim Ayı	1	0
2023 Yılı Kasım Ayı	1	0
2023 Yılı Aralık Ayı	1	1
TOPLAM	12	6

$\frac{6}{12} \times 100 = \% 50$ Yönetim Kurulu Toplantı Oranı

Puan Hesaplama Tablosuna göre hak edilen puan 2'dir.

* Aynı ay içerisinde birden fazla toplantı yapılmış olması halinde bir toplantı üzerinden hesaplama yapılır. Birden fazla yapılan toplantılar puanlamaya dâhil edilmez.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge:2023 yılı için her aya ait bir adet yönetim kurulu toplantı kararı sisteme yüklenmelidir. İlgili aylarda birden fazla toplantı yapılması halinde o ay için yalnızca bir adet toplantı örneği sisteme yüklenmelidir.

9- Personel Çalıştırma Durumu Kriteri (En Fazla 8 Puan)

İş Kanunu kapsamında istihdam edilen personel sayısını ifade eder.

PERSONEL ÇALIŞTIRMA KRİTERİNE İLİŞKİN PUAN HESAPLAMA TABLOSU

Puan Kıtası	En Fazla Puan	Puan Skalası	Alınan Puan
1-2 çalışan		4+1*	
3-6 çalışan		5+1*	
7-10 çalışan	8	6+1*	
11 ve üzeri		7+1*	

*Tarım meslek liseleri, meslek yüksekokulları ve üniversitelerin tarım, hayvancılık, ormancılık, gıda ve su ürünleri eğitimi veren bölümlerinin herhangi birinden mezun olmuş personel istihdam eden tarımsal amaçlı örgütler için +1 puan eklenir.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Birlik bünyesinde istihdam edilen kişilere ait SGK hizmet dökümü belgesi sisteme yüklenmelidir. 11'den fazla kişi istihdam eden birlikler için 11 kişiye ait ilgili dökümleri yüklemeleri yeterlidir.

10- İdari Hizmetlerini Kendine Ait Veya Kiracısı Olduğu İşletme Binasında Yapması Kriteri (4 Puan)

Birlik faaliyetleri ile ilgili olarak birlik tüzel kişiliği adına kayıtlı ve/veya üçüncü kişilerden kiralanmış büro, bina, iş yeri veya işletme binası gibi yapılarda hizmet verilmesini ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Başvuru tarihinden önce edinilmiş veya imzalanmış olmak şartıyla tapu belgesi ve/veya kira sözleşmesi sisteme yüklenmelidir.

11- Tescilli Marka Ve/Veya Coğrafi İşaretli Ürün Belgesine Sahip Olması Kriteri (4 Puan)

Birlik tarafından tescil ettirilen ürün ve ürünleri ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Marka, patent veya coğrafi işaretli tescil belgesi sisteme yüklenmelidir.

12- Son Üç Yılda Üyelerine Kredi Ve Avans Sağlaması Ve/Veya Kredilerde Kefil Olması Kriteri (4 Puan)

2021-2022-2023 yıllarında ortaklarının nakit ihtiyacını karşılamaya genel kurulca belirlenmiş tutar/oranda avans kullandırmasını veya kredi veren kuruluşlarca yapılan sözleşme ile üyelerinin tarımsal faaliyetlerine ilişkin kullanacağı kredilere kefil olmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Birliğin 2021, 2022 ve 2023 yıllarına ait Tek Düzen Hesap Planına uygun olarak hazırlanmış olmak kaydıyla; yönetim kurulu tarafından "kayıtlarımıza uygundur" ibaresi ile imzalanmış ve birlik yetkili muhasebecisi/mali müşaviri tarafından onaylanmış ve imzalanmış 2021, 2022 ve 2023 yıllarına ait detaylı yıl sonu mizan sisteme yüklenmelidir. Yıl sonu mizan alt hesaplarında 2021-2022-2023 yılları için ayrı ayrı olmak üzere;

- Birliğin kredi kullanmada üyelerine kefil olduğuna veya avans kullandığına ilişkin ilgili muhasebe kayıt örnekleri,
- Kredi kuruluşlarıyla yapılan protokol veya sözleşme örnekleri,
- Üyelerine avans kullandığına dair muhasebe kayıtları,

açıklamalarıyla birlikte yer almalıdır. Açıklamalar alt hesap isimlerinde ve/veya mizanın altında dipnot şeklinde yer almalıdır. Eklenen belgeler ile mizanın tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

13- Nakliye-Depolama Faaliyetinde Bulunması Kriteri (4 Puan)

Birliğin üyeleri adına ürün ve ürün grubu ile ilgili nakliye, depolama, gerektiğinde bu amaçla depo kiralama konularında üyelerine yardımcı olmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Nakliye ve/veya depolama faaliyetinde bulunduğuna ilişkin ispat edici her türlü belge (nakliye irsaliyesi, müstahsil makbuzu vb.) sisteme yüklenmelidir. Eklenen belgelerin tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

14- Aktif İnternet Sitesine Sahip Olması Kriteri (3 Puan)

Birliğin aktif olarak kullanmakta olduğu internet sitesini ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Birliğin internet bağlantı adresi sisteme girilmelidir. Adresin çalışıyor olması ve güncel bilgileri içermesi gerekmektedir.

15- Yönetim Kurulu Üyelerinin Lisans Eğitimi Durumu Kriteri (En Fazla 3 Puan)

Birliğin mevcut yönetim kurulu üyeleri arasında lisans düzeyinde diplomaya sahip olanları ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Yönetim kurulu üyeleri arasında lisans diploması veya geçici mezuniyet belgesi bulunanların sisteme yüklenmesi gerekmektedir.

16- Yönetim Kurulu Üyeleri Arasından En Az Birinin Kadın Ve/Veya 40 Yaş Altı Olması Kriteri (En Fazla 3 Puan)

Mevcut yönetim kurulu üyeleri arasından en az birinin kadın olması ve/ veya 40 yaş altı olması durumunu ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Kriteri sağlayan üye/üyelere ait e-devlet kapısından alınan nüfus kayıt örneğinin sisteme yüklenmesi gerekmektedir.

17- Denetim Kurulu Üyelerinin Lisans Eğitimi Durumu Kriteri (En Fazla 3 Puan)

Birliğin mevcut denetleme organı üyeleri arasında en az lisans düzeyinde diplomaya sahip olanları ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Denetleme organı üyelerinin lisans diploması veya geçici mezuniyet belgesinin sisteme yüklenmesi gerekmektedir.

18- Son İki Yılda Ortaklarına Eğitici Ve Öğretici Hizmette Bulunması Kriteri (3 Puan)

Birliğin ortaklarına eğitici ve öğretici faaliyetlerde bulunmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: 2022 ve 2023 yıllarına ait protokoller, katılım belgesi, sertifika, fotoğraf ve ispat edici her türlü vesika sisteme yüklenmelidir. Burada önemli olan husus sisteme eklenecek belgelerin tetkikinden 2022 ve 2023 yıllarında birliğin ortaklarına eğitici ve öğretici hizmette bulunduğu açıkça anlaşılması gerektiğidir.

19- Tarımsal Örgütün Vadesi Geçmiş Vergi Ve Sosyal Güvenlik Prim Borcu Bulunmaması Kriteri (3 Puan)

Birliğin 2023 yılı faaliyet dönemine ait dönem sonu bilançosunda vadesi geçmiş vergi ve sosyal güvenlik borcunun bulunmamasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Birliğin sosyal güvenlik kurumundan prim borcu ve vergi dairesinden alınan vergi borcu yoktur belgesi sisteme yüklenmelidir.

20- Tarımsal Örgütün Son Üç Mali Yıl Bilançosunda Müspet Gelir-Gider Farkı Durumu Kriteri (En Fazla 3 Puan)

Birliğin her yıl için ayrı hesaplanmak üzere 2021, 2022 ve 2023 yıllarına ait dönem sonu bilançosunda gelirlerinin giderlerinden fazla olduğunun anlaşılmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Birliğin yönetim kurulu tarafından “kayıtlarımıza uygundur” ibaresi ile imzalanmış ve birliğin yetkili muhasebecisi/mali müşaviri tarafından onaylanmış ve imzalanmış 2021, 2022 ve 2023 yıllarına ait **detaylı yıl sonu mizan ve gelir tablosu** sisteme yüklenmelidir. Mizanın tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

21- Son İki Mali Yılda Üyelerine Yönelik Dayanışma Amaçlı Yardım Faaliyetinde Bulunması Kriteri (3 Puan)

Birliğin ortaklarına yönelik olmak üzere dayanışmayı ve yardımlaşmayı amaçlayan her türlü faaliyeti ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Birliğin üyelerine yönelik dayanışmayı ve yardımlaşmayı amaçlayan faaliyetlerde bulunduğu dair 2022 veya 2023 yıllarından herhangi birine ait ispat edici her türlü belge, muhasebe kaydı vb. sisteme yüklenmelidir. Yüklenen belgenin tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

22- Son Üç Yılda Basılı Ve Görsel Yayın Yapması (Dergi/Gazete/Dijital Ve Benzeri) Kriteri (3 Puan)

Birliğin çalışma konularıyla ilgili gazete, dergi, kitap çıkarmak suretiyle her türlü yayın faaliyetlerinde bulunmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: 2021,2022 veya 2023 yıllarından herhangi birine ait basılı yayın veya görsel yayınların örnekleri sisteme yüklenmelidir. Yüklenen belgenin tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

23- Son Üç Yılda Tarımsal Amaçlı Fuarlara Katılmış Ve Stant Açmış Olması Kriteri (2 Puan)

Birliğin çalışma konularıyla ilgili olan ürünlerin tanıtılması için fuarlara katılımını ve stant açmış olmasını ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: 2021, 2022 veya 2023 yıllarından herhangi birine ait olmak üzere stant açmış olduğu fuara ait katılım belgesi veya stant fotoğrafı sisteme yüklenmelidir. Yüklenen belgenin tetkik edilmesiyle kriterin sağlandığına ilişkin husus açıkça anlaşılmalıdır.

24- Son Beş Mali Yıl İçerisinde Yapılması Gereken Olağan Genel Kurul Toplantılarını Yapması Kriteri (2 Puan)

2019, 2020, 2021, 2022 ve 2023 yılları içerisinde iki yılda bir yapmak zorunda olduğu olağan genel kurul toplantılarını* ifade eder.

Sisteme Yüklenmesi Gereken Belge: Genel kurul tutanakları, Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilen sayfa sisteme yüklenmelidir.

*Bu süre içerisinde genel kurul toplantıları ile ilgili olarak pandemi nedeniyle, 17.04.2020 tarih ve 31102 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik Ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 17.11.2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan, Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile ertelenen genel kurul toplantıları ve 11 ilde yıkıcı etkiye sebep olan deprem nedeniyle, 5 Nisan 2023 tarihli ve 32154 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7442 No'lu Kanun ile ertelenip yapılamayan genel kurul toplantıları dikkate alınarak değerlendirme yapılacaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

3.1 Başvuruların Alınması

Bu rehberde 3.1 maddesinde geçen başvuru şartlarını haiz olup da ibraz edilmesi gereken belgeleri sisteme yükleyenlerin başvuruları değerlendirmeye alınır.

3.2 Başvuruların İncelenmesi ve Değerlendirilmesi

Yönetmelik ve bu uygulama rehberinde belirtilen esaslara göre yapılan başvurular daire başkanlığı tarafından 3/6/2024-28/6/2024 tarihleri arasında incelenir.

İncelemelerde beyan ve beyana ilişkin yüklenen belgeler arasında uyumsuzluk ve/veya eksiklik tespit edilen başvurular, 1/7/2024 tarihinde başvuru sahibinin beyan ettiği elektronik posta adresine sistem tarafından bildirilir. Eksikliklerin ve/veya uyumsuzlukların giderilmesi için başvuru sahibine 22/7/2024 tarihine kadar **on beş iş günü** süre verilir.

Eksikliklerin tamamlanması işlemi ilk başvuruda olduğu gibi sistem üzerinden yapılır. Posta, elektronik posta veya fiziki ortamda yapılan eksiklik giderme başvuruları kabul edilmez. Eksiklikleri tamamlanan başvurular, Daire Başkanlığı tarafından 23/7/2024-12/8/2024 tarihleri arasında incelenir.

Tespit edilen eksikliklerin giderilmesi için iletilen elektronik postaya rağmen giderilmeyen eksikliğe esas teşkil eden kriter veya kriterler puanlamaya dahil edilmez ve ilk başvurudaki beyanı doğrulayan belgeler üzerinden değerlendirme yapılır.

Başvuru işlemleri ve varsa eksiklik giderme işlemlerinin tamamlanmasını müteakip tüm başvurular puanlamaya ilişkin karar verilmek üzere derecelendirme komisyonuna sunulur. Komisyon başvurularında beyan edilen belgeler üzerinden Yönetmeliğin 10 uncu maddesi ve bu rehberin 1.3 maddesindeki kriterler çerçevesinde başvuru yapan tarımsal amaçlı örgütün almış olduğu puanına göre derecesini belirler. Derecelendirme komisyonunun bu kararı 20/8/2024 tarihinde Bakanlık internet sitesinde ilan edilir.

3.3 İtiraz

İlan edilen sonuçlara yönelik başvuru yapan tarımsal amaçlı örgütün bu sonuçlara 20/8/2024 tarihinden 26/8/2024 tarihine kadar itiraz etme hakkı vardır. İtirazlar Derecelendirme Sistemi üzerinden itirazlara ilişkin bölümden gerçekleştirilir. Posta, elektronik posta veya fiziki ortamda yapılan itirazlar kabul edilmez.

Sonuçlara yapılan itirazlar 27/8/2024-3/9/2024 tarihleri arasında Daire Başkanlığı tarafından değerlendirilir ve karara bağlanmak üzere Derecelendirme Komisyonuna sunulur. Komisyon 4/9/2024-10/9/2024 tarihleri arasında itirazları karara bağlar. Yapılan itirazlar ile birlikte nihai karar Bakanlık onayı ile kesinleşerek 11/9/2024 tarihinde Bakanlığın internet sayfasında ilan edilir. Derecelendirilmesi ilan edilen tarımsal örgütler içerisinde Birinci Derece Tarımsal Örgüt belgesi almaya hak kazananlar 11/9/2024 tarihinden itibaren **Birinci Derece Tarımsal Örgüt Belgesini** sistemden almaya başlarlar.

Başvuru yapılması, tarımsal örgüte herhangi bir teşvik, destek, hibe, ödül, avantaj ve kolaylık kapsamında kazanılmış hak teşkil etmeyeceği gibi Bakanlığın da bu hususta taahhütü bulunmaz.

3.4 Belgelendirme

Değerlendirme sonucuna göre;

60-100 puan arası alan tarımsal örgütler **BİRİNCİ DERECE TARIMSAL ÖRGÜT**,

40-59 puan arası alan tarımsal örgütler **İKİNCİ DERECE TARIMSAL ÖRGÜT**,

0-39 puan arası alan tarımsal örgütler **ÜÇÜNCÜ DERECE TARIMSAL ÖRGÜT** olarak tanımlanır.

Birinci, İkinci ve Üçüncü Derece Tarımsal Örgüt olarak tanımlanan tarımsal örgütlerin listesi Bakanlık internet sayfasında ilan edilir.

Birinci Derece Tarımsal Örgüt Belgesi'nin geçerlilik süresi belgenin düzenlendiği tarihten itibaren 3 yıldır.

Tarımsal örgütün derecelendirme sonucunda Birinci Derece Tarımsal Örgüt Belgesi alamaması, bir sonraki dönemde başvuru yapma hakkına engel teşkil etmez.

3.5 Belgenin İptali

Mücbir sebepler dışında, Bakanlıkça yapılan denetim veya kontroller neticesinde gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu ve mer'i mevzuata aykırı hareket ettiği anlaşılan tarımsal örgütlerin;

a) Derecelendirmeye esas iş ve işlemleri Bakanlık tarafından iptal edilir.

b) İptal edilen belge kapsamında elde edilen avantajları sonlandırılarak ilgili mevzuat hükümleri gereği haklarında yasal işlem yapılır.

c) Belgesi birinci fıkradaki sebeple iptal edilen bir tarımsal örgüt, iptal tarihinden itibaren üç (3) yıl süreyle başvuruda bulunamaz.

3.6 Belgenin Sağlayacağı Faydalar

Birinci Derece Tarımsal Örgüt Belgesi'ne sahip olan tarımsal amaçlı örgütlere, ilgili mevzuatlarda hüküm bulunması kaydıyla;

a) Tarımsal desteklemelerde ayrıcalık sağlayacak ilave puan ve/veya destek,

b) Düşük faizli tarımsal kredilerde özel kredi ve/veya faiz indirimi,

c) Bakanlık organizasyonlarında temsil edilmesinin,

ç) Bakanlık karar alma süreçlerine aktif katılım, sağlanması konularında avantajlar verilebilir.

3.7 İletişim Bilgileri

Tarımsal Amaçlı Örgütlerin Derecelendirmesine İlişkin Yönetmelik'in uygulanması ile ilgili iş ve işlemler sırasında yaşanan her türlü teknik ve genelle ilişkin hususlar trgm.derecelendirme@tarimorman.gov.tr adresinden elektronik posta yolu öğrenilebilir. Ayrıca aşağıda yer alan telefon numaralarından da konu ile ilgili bilgi edinilebilir.

(0312) 258 7976

(0312) 258 7979

(0312) 258 7980

(0312) 258 7983

(0312) 258 7984

(0312) 258 7985

(0312) 258 7986

(0312) 258 7987

(0312) 258 7988

3.8 Derecelendirme Sistemi Takvimi

Derecelendirme sistemine başvuru ve belgelendirmeye ilişkin tarihleri belirten süreç aşağıdaki gibidir.

